

Kuvailuvartti

Riitta Lahtinen, Tuntosarvi 2/2003

Tulkkausta ja sen ymmärtämistä helpottaa, jos tutustuu tulkkaustapahtumaan etukäteen. Sen voi tehdä ennen varsinaisen tilanteen alkamista.

Tulkkauspaikalle voi tulla riittävän ajoissa - siitä nimitys kuvailuvartti.

Kuvailuvartti on osa tulkkaustilannetta. Se on tietoista tilan, toimintojen, henkilöiden, esineiden kuvausta sekä niihin tutustumista ennen varsinaisen tilanteen alkamista. Tulkkauspaikkaan voi tutusta itsenäisesti tai yhdessä tulkin kanssa.

Kuvailuvartti on niin pitkä kuin kuurosokea sen haluaa olevan. Joskus voi riittää 5 minuuttia, joskus tutustumiseen voi tarvita puolikin tuntia. Jos pitää kuvailuvartin ennen tiettyä tilaisuutta, kannattaa varata riittävästi aikaa ennen kuin tilaisuus varsinaisesti alkaa.

Tilaan tutustumisesta on hyötyä. Jos kuurosokea tietää esimerkiksi kokouksessa kokoustilan koon, puhujan pöntön paikan jne., hänen on helpompaa valita, missä haluaa istua. Joskus tilassa voi olla kivoja yllätyksiä, jotka löytää vasta, kun rauhassa tutustuu siihen. Joillekin tilaan tutustuminen antaa mahdollisuuden itsenäiseen liikkumiseen. Se on helpompaa, kun tietää, mitä esteitä tilassa on ja missä.

Ympäristöstä on hyvä saada etukäteen tietoa enemmänkin, erityisesti jos paikka on ongelmallinen tulkkauksen kannalta. Kylpylään mennessä voidaan etukäteen kiertää tila ja saada käsitys siitä, mitä altaissa on odotettavissa (poreita varpaiden alta, selkään, olkapäille, allas ulkona jne.). Tämä on tarpeen varsinkin, jos kuurosokea henkilö ei osaa kommunikoida kädestä käteen ja altaassa kuuleminen on mahdotonta.

Kuurosokea henkilö valitsee itse ympäristön kuvailun menetelmät. Käytössä voi olla mm. itsenäistä tilaan tutustumista, puheella/viittomalla tulkkausta, käden ohjaamista esineisiin ja niiden tutkimista. Näihin voi yhdistellä muitakin menetelmiä kuten esimerkiksi käteen, pöydän pintaan tai selkään piirtämistä. Mutta tärkeintä on varata riittävä aika kuvailuvarttia varten. Silloin siitä saa parhaimman hyödyn.